L'Observatori Social de 'la Caixa' alerta de la falta d'interès cultural

+ Notícies | 09/01/2018

L'informe 'El consum cultural: qüestió de gust o de preu?' conclou que l'educació té un efecte positiu en la demanda de les activitats culturals

L'estudi 'El consum cultural: qüestió de gust o de preu?' publicat per l'Observatori Social de 'la Caixa' és concís en la seva conclusió: la manca d'interès, lligada als baixos nivells educatius a Espanya, esdevé la primera barrera a la participació cultural, un fet especialment palpable entre els individus amb un nivell educatiu i unes rendes més baixes.

L'informe, signat pels professors de la Universitat d'Oviedo Juan Prieto, María José Pérez i Sara Suárez, usa les dades de l'Enquesta de Condicions de Vida a Espanya de l'Institut Nacional d'Estadística (2015) per extreure els seus resultats. Entre aquests, destaca el fet que en el cas dels espectacles en directe, com ara concerts o obres teatrals, la causa de la no assistència més significativa entre les persones amb menys ingressos no és, precisament, l'aspecte econòmic (19,4%), sinó la falta d'interès per aquest tipus de serveis culturals (41,7%). A l'altra cara de la moneda s'hi situen els usuaris amb més poder adquisitiu, que en aquest cas justifiquen la seva no presència a les sales per motius econòmics (21,5%) o de restricció de l'oferta (12,4%), mentre que la manca d'interès, en el seu cas, només representa un residual 1,9% dels casos.

La tendència és similar en d'altres branques de la cultura. Així, i pel que fa a les visites a llocs d'interès cultural com pot ser un museu o una galeria, el desinterès de les persones amb menys recursos arriba al 36,3%, mentre que el dels més rics és només d'un 1,1%. En relació al cinema, la falta de renda és la primera raó per no anar a les sales entre els més pobres (37.8%), mentre que la falta d'interès, en el seu cas, només representa un 9,9% (en el cas de les persones riques el percentatge s'enfila simbòlicament fins al 10%).

La influència acadèmica

Un dels patrons més representatius de l'estudi vincula el nivell d'estudis amb l'assistència als espectacles culturals. No obstant això, i partint de percentatges d'assistència molt semblants per a les tres activitats, entre els qui tenen estudis primaris el creixement de l'assistència és molt més

gran per al cinema que per a la resta, a mesura que s'incrementa el nivell educatiu. Així doncs, entre les persones que tenen educació primària, el 12,5% van assistir almenys un cop a les sales en l'últim any, xifra que s'eleva al 48,9% entre els que tenen educació secundària i al 68,4% entre els que tenen estudis superiors.

En els espectacles en directe, d'altra banda, els autors observen una gran polarització, tenint en compte que la població es divideix, fonamentalment, entre els individus de demanda alta i els anomenats com a 'no assistents absoluts', és a dir, no participen en aquests esdeveniments i no s'espera que ho facin. Aquest fet disminueix la probabilitat de no acudir mai de forma molt acusada segons la renda.

Reclam de mesures

Amb els resultats de l'informe a la mà, els autors suggereixen que, a curt termini, i per tal de reduir la importància de les restriccions econòmiques, "la política cultural s'hauria de combinar amb una política fiscal que inclogués, per exemple, reduccions de la imposició indirecta que suporten els béns culturals o increments en les subvencions a la producció d'aquests béns". A més, els acadèmics també assenyalen que, per combatre la falta d'interès cultural, el que cal és "integrar" la política cultural en la política educativa "per millorar el gust per les arts".

Autor: Redacció